

مریم فرحمند

مدیریت یادگیری خودم و اشتراک گذاشتن آن با سایر دانشجویان نیز بسیار یادگرفتم. متوجه شدم که این قابلیت بسیار مهم است و باید این مهارت را در دانش‌آموزان توسعه دهم. بنابراین، دوست داشتم دورهٔ برخی مطالعات اجتماعی (تاریخ و جغرافیا) در کلاس داشته باشم. در آن زمان، ایدهٔ کلاس معکوس در مکزیک کاملاً جدید و نسبتاً ناشناخته، و منابع برخط محدود بود؛ بنابراین پروژه‌ها، فیلم‌ها، سرفصل‌ها، راهنماها و ... را ساختم. همچنین در اینترنت به دنبال منابع جدیدی بودم تا آن‌ها را با منابع خود ادغام کنم.

■ **فراهم کردن این منابع بسیار سخت است، چرا تصمیم گرفتید این منابع را رایگان در اختیار دانش‌آموزان و معلمان بگذارید؟**

□ دقیقاً چون ساختن یا پیدا کردن آن‌ها بسیار سخت است. این پروژه تلاش و زمان بسیار زیادی برد. من این کار را برای خودم و دانش‌آموزانم انجام دادم. کار سرگرم‌کننده‌ای بود و من دربارهٔ وبگاه‌ها و تدوین فیلم‌ها بسیار یاد گرفتم. این کار را برای پول انجام نادم. محتواها برای فروش ساخته نشده بودند و می‌خواستم بقیهٔ معلم‌ها نیز بتوانند از این شیوهٔ تدریس برای دانش‌آموزانشان استفاده کنند. عموماً معلم‌ها زمان و درآمد کمی

اشاره

الیسا گوارا جزء چهار نامزده جایزهٔ معلم برتر و مؤسس مدرسهٔ «کولیگیو واله دی فیلادلفیا» مکزیک است. او به وسیلهٔ پروژه‌های مشترک، منابع جامع تاریخ و جغرافیا برای دانش‌آموزان راهنمایی و دبیرستان فراهم کرده است. این منابع تحت وب و استفاده از آن برای دانش‌آموزان و معلمان دیگر رایگان است. الیسا تجارب و دیدگاه‌های خود را در قالب کنفرانس‌ها و کارگاه‌های تدریس حرفه‌ای برخط (آنلاین) در سراسر آمریکای لاتین به اشتراک می‌گذارد. او به فنلاند، ژاپن، چین و کرهٔ جنوبی نیز سفر کرده است تا شیوه‌های تدریس موفق را فرا بگیرد. الیسا در سال ۲۰۱۵ به خاطر ارائهٔ خدمات برجسته به کودکان آمریکای لاتین، نشان افتخار برزیل را دریافت کرده است.

■ **کلاس شما چگونه است؟**

□ **الیسا:** در مدرسه، کلاس من یک کلاس معمولی است مدرسهٔ ما غیردولتی است و به دلیل اینکه به منابع محدودی دسترسی داریم، مدرسه‌مان ساده است. اندازهٔ کلاس من و کیفیت صندلی‌ها و میزها متوسط است و هیچ چیز فانتزی در آن وجود ندارد. در حقیقت، ترجیح می‌دهم در آزمایشگاه کوچک مدرسه تدریس کنم. دانش‌آموزان لازم نیست رایانه با خود بیاورند و می‌توانند از رایانه‌های آزمایشگاه استفاده کنند. گاهی اوقات کلاس را در محیط بیرون هم برگزار می‌کنم.

■ **چگونه منابع تحت وب درس تاریخ و جغرافیا را برای دانش‌آموزان فراهم کردید؟**

□ زمانی که تدریس در دورهٔ راهنمایی و دبیرستان را شروع کردم، تازه مدرک کارشناسی ارشد آموزش را به روش برخط اخذ کرده بودم. گذراندن آن دوره برایم بسیار لذتبخش بود و فکر می‌کنم نه تنها از محتوای درسی آن دوره بلکه از

من این کار را
برای خودم و
دانش‌آموزانم
انجام دادم. دربارهٔ
وبگاه‌ها و تدوین
فیلم‌ها بسیار یاد
گرفتم. این کار را
برای پول انجام
ندادم؛ می‌خواستم
بقیهٔ معلم‌ها نیز
بتوانند از این
شیوهٔ تدریس برای
دانش‌آموزانشان
استفاده کنند. اگر
بدانم معلمان و
دانش‌آموزان دیگر
از کارم استفاده
می‌کنند، بسیار
لذت می‌برم

■ شما در رسانه‌های برخط اجتماعی بسیار فعالید. این فعالیت‌ها روی زندگی حرفه‌ای‌تان چه تأییراتی دارد؟

□ من عاشق تعامل با دانش‌آموزان و معلمان دیگر هستم. رسانه‌های اجتماعی این امکان را می‌دهند که مردم از فعالیت‌های شما و شما از فعالیت‌های آنان یاد بگیرید. همچنین، ایده‌های جدیدی را به زندگی و کار می‌آورد که آن‌ها را غنی می‌کند. رسانه‌های اجتماعی زمینه‌ای هم برای ترویج کتاب‌ها و دوره‌های برخط من فراهم می‌سازند. به تازگی در مورد مفهوم «معلم نو» مطالبی خوانده‌ام؛ معلم نو یعنی معلمان دیگر به کلاس‌هایشان محدود نیستند و می‌توانند کارهای بیشتری انجام بدهند و بیشتر خلاق باشند.

■ بین طرح درس کلاس برخط با طرح درس کلاس سنتی چه تفاوتی وجود دارد؟

□ در واقع، وقتی اولین بار کلاس برخط را آغاز می‌کنید، کارهای بسیار زیادی دارید. بسیار زمان بر است اما وقتی تمام شود، دیگر کار زیادی نمی‌برد. البته هر سال اصلاحاتی انجام می‌دهم اما از ساختار یکسانی در هر سال استفاده می‌کنم. معمولاً با توجه به نیازهای خاص، تغییرات جزئی هم می‌دهم.

■ براساس تجارب شما، پنج فناوری آموزشی مطرح در سال آینده چه خواهند بود؟

□ سؤال بسیار جالبی است. به نظرم فناوری در حال تغییر است و تغییر می‌کند.

۱. کلاس معکوس و منابع برخط گسترش پیدا می‌کند و در نتیجه، آموزش هم‌جهانی و هم‌فردی می‌شود. آموزش جهانی می‌شود؛ زیرا می‌توانید تدریس مجازی را تقریباً به هر زبانی از هر کشوری مشاهده کنید. آموزش فردی می‌شود؛ زیرا خود شما زمان و چگونگی دسترسی به این منابع و روش تعامل را انتخاب می‌کنید. از طرف دیگر، نابرابری‌ها برای جوامع محروم که به فناوری (رایانه، اینترنت، نرم‌افزار و ...) دسترسی ندارند، ادامه خواهد داشت.

۲. من فکر می‌کنم دوره‌های برخط رایگان و پولی رشد بیشتری خواهند کرد. این رویه،

دارند. چرا زندگی‌شان را آسان نکنیم؟ من از اینکه بدانم معلمان و دانش‌آموزان دیگر از کارم استفاده می‌کنند، بسیار لذت می‌برم.

■ منابع برخط چگونه به دانش‌آموزان کمک می‌کنند که بهتر یاد بگیرند؟

□ فکر می‌کنم نه تنها جوانان بلکه همه، زمانی بهتر یاد می‌گیریم که بتوانیم با سرعت خود پیش برویم. منابع برخط به دانش‌آموزان اجازه می‌دهند که به صورت فردی با محتوای درسی تعامل کنند. وقتی در کلاس به معلم گوش می‌دهید، فقط یک‌بار فرصت دارید بفهمید که او چه می‌گوید؛ یا یادداشت برمی‌دارید و تمرین‌ها، بخش لذت‌بخش کلاس را از بین می‌برند یا فقط می‌نشینید و آرام به یک موضوع جذاب گوش می‌دهید. اگر زمان کلاس برایتان خوب و مفید نباشد، خسته و بی‌حوصله می‌شوید و توانایی‌هایتان به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد اما وقتی فیلم‌های آموزشی را می‌بینید، می‌توانید چندین بار آن‌ها را مشاهده کنید تا متوجه مفهوم درس شوید یا زمانی که بیشتر از محتوا خبر دارید، می‌توانید فیلم‌ها را جلو ببرید تا به قسمت‌های پرچالش آن‌ها برسید. می‌توانید زمان درس خواندن خود را با برنامه‌هایتان هماهنگ کنید و روز بعد با تمام اطلاعاتی که برای فهمیدن موضوع درس نیاز دارید، به کلاس بروید. سؤالات خود را مطرح کنید و با سایر دانش‌آموزان روی پروژه‌ها کار کنید.

معلمان دیگر به کلاس‌هایشان محدود نیستند و می‌توانند کارهای بیشتری انجام بدهند و بیشتر خلاق باشند

در حال تغییر نحوه یادگیری در مدرسه‌ها و به‌خصوص آموزش بزرگسالان است. البته هر منبعی که در اینترنت وجود دارد، قابل اعتماد و با کیفیت نیست. بنابراین، به توسعه بیشتر مهارت تفکر انتقادی نیاز داریم که بتوانیم منابع خوب را از منابع بد تشخیص دهیم.

۳. همچنین پیش‌بینی می‌کنم که یادگیری از طریق بازی‌های ویدیویی رشد خواهد داشت. البته در این زمینه تردید دارم. باور دارم که یادگیری باید سرگرم‌کننده و تعاملی باشد و بازی‌های ویدیویی می‌تواند این دو را ادغام کند اما همه بازی‌های ویدیویی آموزشی نیستند.

۴. فناوری، آموزش را مثل سایر جنبه‌های زندگی توانمند خواهد کرد. در دهه‌های گذشته تقریباً برای هر کسی غیرممکن بود که کتابی چاپ کند و به فروش برساند و انتشاراتی‌ها این کار را برای نویسندگان انجام می‌دادند، اما اکنون تقریباً همه می‌توانند در سرتاسر جهان به واسطه وبلاگ‌ها و رسانه‌های اجتماعی کتاب‌های الکترونیکی را چاپ و توزیع کنند. فرصت‌های جدید کاری و یادگیری به‌وجود خواهد آمد و مردم می‌توانند هر جا و هر زمانی یاد بگیرند. سال پیش از مدرسه‌های آسیا بازدید کردم و توانستم با استفاده از اسکایپ برای کلاس ساعت ۷:۳۰ صبح در مکزیک تدریس کنم.

برنامه‌های درسی به تغییر نیاز خواهند داشت. در این زمانه لازم نیست همه چیز را «بدانیم». تقریباً جواب هر سؤالی را با جست‌وجو در اینترنت می‌توانیم به‌دست آوریم (البته همه منابع درست و قابل اعتماد نیستند) در حالی که برنامه‌های درسی محتوا محور همچنان ادامه خواهد داشت. ما به دانش نیاز داریم. برنامه‌های درسی باید طوری طراحی شوند که توانایی‌هایی مانند پیدا کردن اطلاعات قابل استفاده و پردازش اطلاعات برای حل مشکلات، ساختن ایده‌ها و محصولات و خدمات جدید توسعه پیدا کند. دیگر نمی‌توانیم از یادگیری کودکان برای رشد فناوری در آینده چشم‌پوشی کنیم.

■ شما از مدرسه‌های زیادی در دنیا بازدید کرده‌اید. این مدارس چگونه بودند و کدام یک از آن‌ها برای شما جذابیت بیشتری داشت؟

□ برای من فرصت بسیار خوبی بود که توانستم

از مدارسی در فنلاند، چین، ژاپن و کره جنوبی بازدید کنم. من عضوی از گروه تحقیق دکتر ادواردو اندره^۲، یکی از برجسته‌ترین محققان مکزیک و متخصص آموزش و پرورش تطبیقی بین‌المللی، بودم. مدرسه استرومبرگ^۳ در فنلاند را بسیار دوست داشتیم. آن‌ها رویکردی بسیار نوآورانه در آموزش کودکان داشتند. موقعی که آنجا بودم، آن‌ها در حال اجرای برنامه‌ای بودند که در آن دانش‌آموزان قبل از اینکه نوشتن با دست را یاد بگیرند، نوشتن با رایانه را می‌آموختند. این روش برای دانش‌آموزان بسیار راحت‌تر بود و آن‌ها به جای نوشتن به شیوه‌ای که وجود داشت، نوشتن خلاقانه را یاد می‌گرفتند. من ایده ادبیات رایانه‌محور را خیلی دوست دارم. در شانگهای چین مدرسه ابتدایی «نو وینگ»^۴ را دوست داشتم. این مدرسه به‌صورت ویژه مدرسه اول آن منطقه بود. مدیر مدرسه بسیار پر انرژی و مشتاق بود و دوست داشت شاخص‌های جهانی را در مدرسه‌اش ترویج دهد. من بر این باورم

بازی‌های رایانه‌ای

رسانه‌های اجتماعی

بازی‌های رایانه‌ای

کلاس معکوس

وبلاگ‌ها فناوری

رسانه‌های اجتماعی

بازی‌های رایانه‌ای

وبلاگ‌ها

بازی‌های رایانه‌ای

کلاس معکوس

که تجهیزات مدرسه‌ها مهم است اما هیچ چیز نمی‌تواند جای معلمان و مدیران دلسوز و هدفمند را در یادگیری دانش‌آموزان پر کند و ما نباید این نکته را فراموش کنیم. البته اولیا نیز بسیار مهم‌اند؛ آن‌ها اولین معلمان با نفوذ کودکان هستند.

* بی‌نوشت‌ها

1. Elisa Guerra
2. Eduardo Andere
3. Strömberg
4. Nu Wing